

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Arengukomisjon

2012/0238(NLE)

21.2.2013

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: kalanduskomisjon

Nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Madagaskari Vabariigi vahelise protokoll (millega määratakse kindlaks lepinguosaliste vahelise kehtiva kalandusalase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) sõlmimise kohta
(14164/1/2012 – C7-0408/2012 – 2012/0238(NLE))

Arvamuse koostaja: Isabella Lövin

PA_Leg_Consent

LÜHISELGITUS

Kehtiv kalandusalane partnerlusleping Euroopa Ühenduse ja Madagaskari vahel hõlmab ajavahemikku 1. jaanuar 2007 – 31. detsember 2012 ning tagab peamiselt Hispaania, Portugali, Itaalia ja Prantsusmaa kalalaevadele juurdepääsu Madagaskari vetele. Möödunud aasta mais pidas komisjon läbirääkimisi kehtiva protokolliga pikendamise üle. Uus kaheaastase kehtivusega protokoll jõustub 1. jaanuaril 2013. aastal.

Hiljutises Lövini raportis ühise kalanduspoliitika välise mõõtme kohta (T7-0461/2012) rõhutati veel kord ELi kohustust võtta oma poliitika rakendamisel arvesse arengukoostöö eesmärgid, millel on tõenäoliselt mõju arengumaadele, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208. Raportis tunnistatakse ka seda olulist rolli, mis ELil võib olla säästva kalavarude majandamise ja heade juhtimistavade edendamisel kolmandates riikides, ning kutsutakse ELi üles teostama kooskõlastatumat ja sidusamat poliitikat.

Uue protokolliga sätted

Uue kaheaastase protokolliga tagatakse Madagaskari vetele juurdepääs 96 ELi kalalaevale võrdlustonnaažiga 15 000 tonni tuunikala aastas (möödunud aastal 13 300 tonni). Kalalaevade arvu on varasema 119ga võrreldes vähendatud, kuigi sellel ei pruugi olla suurt praktilist tähendust. Eelmise protokolliga kasutusmäär oli 53% (seinoodalaevad), 65% (õngepüügilaevad tonnaažiga alla 100 GT) ja 42% (õngepüügilaevad tonnaažiga üle 100 GT).

Uue protokolliga eraldatakse kaheks aastaks rahalisi vahendeid kokku 3 050 000 eurot, millest 1 950 000 eurot juurdepääsu eest kalavarudele ja 1 100 000 eurot Madagaskari kalanduspoliitika ja merenduspoliitika toetuseks. Valdkondlikud toetused suurenevad seega 332 500 eurolt aastas 550 000 euroni aastas.

Valdkondlik toetus. Valdkondliku toetuse kasv on rõõmustav. Protokolliga järelhindamine tõi esile, et EL ja Madagaskar teevad teataval määral teaduslast koostööd ning ehkki piiratud, on see Madagaskari jaoks äärmiselt oluline India Ookeani Tuunikomisjoni andmete kogumist käsitlevate eeskirjade järgimise seisukohast.

Konfidentsiaalsusklausel. Läbipaistvus on kohalikele sidusrühmadele teabe- ja osalemisõiguse tagamisel põhiline. Murelikuks teeb uue protokolliga konfidentsiaalsusklausel (artikkel 11), milles kutsutakse lepinguosalisi üles tagama, „et **kõiki** andmeid seoses ELi laevade ja nende kalapüügitegevusega Madagaskari vetes käsitletakse alati konfidentsiaalsetena”. Selline klausel on muutumas kalandusalaste partnerluslepingute protokollide ühiseks tunnuseks ja kujutab endast sammu tagasi.

Ainuõiguslikkuse klausel. On kiiduväärt, et nii kalandusalane partnerlusleping (artikkel 6) kui ka uus protokoll (artikkel 7) sisaldavad ainuõiguslikkuse klauslit, mille kohaselt ELi kalalaevadel on Madagaskari vetes lubatud kalastada üksnes nimetatud lepingu kohaselt.

Elektrooniline teabevahetus. Uue protokolliga artiklis 12 on sätestatud, et elektrooniline teabevahetus tuleb rakendada nii kiiresti kui võimalik. Tänu sellele sättele võib ELi kalalaevastiku järelevalve, kontroll ja jälgimine muutuda tunduvalt tõhusamaks.

Haipüügi piirangud. Haipopulatsioonide olukord kõnealuses piirkonnas on murettekitav. Seni kehtinud protokoll ei piiranud haide püüki ja ELi lepingutes ei ole haisid kunagi nimetatud, kuigi nende osa püügis on üsna suur. Praeguse protokolliga järelhindamise tulemuste kohaselt

„moodustab Hispaania õngepüügilaevade kaaspüük 55% püügist. See sisaldab peamiselt ookeanihaisid.” Kalandusalase partnerluslepingu ühiskomitee kogunes neljandat korda 26. septembril 2012. aastal Antavanarivos ning otsustas piirata Madagaskari vetes haipüügi 200 tonniga aastas. Sellise piirangu sisseviimine on äärmiselt positiivne areng. Lisaks keelustatakse uue protokolliga viie hailiigi püük. Haipopulatsioonide liigkasutust tõkestavad sätted tuleks lisada ka muudesse protokollidesse.

Cotonou lepingu alusel Madagaskarile suunatud meetmed

Pärast 17. märtsi 2009. aasta riigipöoret peatas EL arengukoostöö Madagaskariga (nõukogu 6. juuni 2010. aasta otsus 2010/371/EL) vastavalt Cotonou lepingu artiklile 96. Madagaskari valitsusega on hiljem peetud poliitilist dialoogi, kuid riigis demokraatia taastamist, inimõiguste austamist ja õigusriigi põhimõtet toetavate meetmete osas ei ole kokkuleppele jõutud.

Nõukogu 3. detsembri 2012. aasta otsuses 2012/749/EL tunnustatakse üleminekuinstitutsioonide ja valimisprotsessi ülesehitamisel tehtud edusamme, kuigi tõdetakse, et ülemineku tegevuskava ei ole täielikult rakendatud. Seepärast kinnitatakse kõnealuses otsuses, et kuni usaldusväärsete valimiste läbiviimiseni jätkatakse nõukogu otsuse 2010/371/EL kohaldamist.

Arvestades, et Madagaskari suhtes kohaldatakse praegu Cotonou lepingu meetmeid, on kahetsusväärne, et nõukogu volitas möödunud aasta aprillis komisjoni pidama läbirääkimisi uue protokollile üle. Uue protokollile artikli 8 punktis c on sätestatud, et rahaline toetus vaadatakse üle või peatatakse selle andmine, kui „liit täheldab Cotonou lepingu artiklis 9 sätestatud inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete oluliste elementide ja väärtuste rikkumist ning vastavalt Cotonou lepingu artiklites 8 ja 96 sätestatud menetlusele. Kõnealusel juhul peatatakse ELi laevade mis tahes püügitegevus Madagaskari vetes.” Artikli 9 punktis f on sätestatud, et protokollile rakendamise võib peatada samadel põhjustel.

Arengukomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek nõusolekut mitte anda enne, kui Madagaskaril on toimunud demokraatlikud valimised ja demokraatlik kord on taastatud.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	19.2.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Michał Tomasz Kamiński, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Philippe Boulland, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Enrique Guerrero Salom, Isabella Lövin